

om det ærede Medlem tænker sig Lovforslagets Reg-
 gel uden nogen Undtagelse, ville alligevel Ma-
 nøvorer finde Sted, de ville kun faae en noget
 anden Form, thi istedetfor at man nu søger at
 udmanøvrere den Fattige, inden han har vundet
 5 Mars Førgørgelsesret, vil man selvfølgeligen da
 lade sig det være særdeles magtpaaliggende at faae
 udmanøvreret f. Ex. Moderen til et uægte Barn,
 forinden hun har født Barnet. I det Hele taget
 tror jeg, at det er aldeles umuligt at opstille saa-
 danne Regler, som man ikke skulde være i Stand
 til at omgaa, naar man ellers har Villien dertil.
 Jeg fastholder, hvad jeg udtalte, forrige Gang, at
 det eneste Korrektiv derimod er, at disse Trans-
 aktioner stempled som uhæderlige i den offentlige
 Mening, eller at man beslutter sig til at nedsette
 en Domstol eller en anden Myndighed, som
 kan annullere den Slags Transaktioner, der vel
 holde sig til Lovens Bogstav, men ere skridende
 mod dens Aand. Svorneget man end bestræber
 sig for at affatte Lovene saaledes, at de ikke kunne
 omgaaes, vil det vise sig fuldstændig unyttigt. Jeg
 tror altsaa ikke, at man maa lade sig forlede til at gaa
 over til Fødestedet som Førgørgelsessted for at undgaa
 disse forargelige Manøvrer. Det er jo ganske na-
 turligt, at der ved en i og for sig saa ubehagelig
 Sag, som Fattigførgørgelsen er, ved en i og for
 sig saa ubehagelig Bestyrelse som Fattigbestyrelsen
 findes Mangler, der ere søllelige og nærværende for
 Alle; og at saa den Tanke ligger grumme nær, at
 man blot ved at gjøre en Forandring kan væsent-
 lig undgaa disse Ulemper. Men jeg er fuldt overbevist
 om, at det vil vise sig, at det er en Skuffelse paa
 dette Gebet. — Dersom jeg ellers forstod den ærede
 Minister ret, var hans Dovesforsvar for Lovens
 Bestemmelse om, at Fødestedet skal være det frem-
 tidige Førgørgelsessted, den, at Fattigbyrden der-
 igennem vilde blive mere ligelig. Jeg maa til-
 staa, at jeg ikke kan erkjende Vagten af dette Ar-
 gument. Man tør vel gaa ud fra, at der i samme
 Befolkningstal finde omtrent lige mange Fødler
 Sted, og at af de Fødte atter et omtrent ligeligt
 Tal falde ind under offentlig Førgørgelse. Det er
 altsaa klart, at, naar man gjør Fødestedet til Fø-
 rgørgelsessted, vil Byrden ved Fattigførgørgelsen for-
 deles ligelig paa hele Befolkningen efter Folketal;
 men dermed ophører Ligeligheden altsaa. Ja, der-
 som Conen til at bære Fattigbyrden stod i nøie
 Forhold til Folketallet, maatte jeg erkjende Vagten
 af Argumentet; men det er som bekendt ingen-
 lunde Tilfældet. Jeg tror tværtimod, at de Kom-
 muner, hvor der er det største Slid paa Menneske-
 kraft, og hvor der altsaa kastes flest Brag i Vand,
 som ikke mere kunne hjælpe sig selv, de ere ogsaa
 de Kommuner, hvor det kraftigste Liv pulserer, og
 som ogsaa have den største Gane til at bære Byr-
 den af den Trang, som kommer tilstede netop ved
 den store Niidning af Kræfter, og jeg tror, det
 vilde være en meget stor Ubillighed at kaste den
 opslidte, udslidte Menneskekraft fra de store Centr-

over paa Landkommunerne, hvor den væsentlig
 stammer fra. — Jeg tillod mig til Forsvar for
 min Opfattelse af dette Spørgsmaal endvidere at
 anføre, at det vilde modarbejde Udvielingen af det
 frivillige Fattigvæsen, naar de Kredse, som bleve
 paavirkede af den frivillige Fattigførgørgelse, bleve saa
 vidt forskellige fra dem, som den tvungne Fattig-
 førgørgelse kom til at tage sig af. Den ærede Mi-
 nister anførte derimod, at denne Betragtning ikke
 ret vel stemmede med, hvad jeg selv havde angivet
 som det rette Udgangspunkt, nemlig, at den fri-
 villige Fattigførgørgelse væsentlig skulde udgaa fra
 en godkjendt Forpligtelse til at opfynde sin Kristenpligt
 mod sin trængende Næste. Det er fuldstømmen
 rigtigt, det sagde jeg; men jeg tror ikke, at jeg
 da jeg brugte dette Argument mod Lovforslagets Be-
 stemmelse, glemte at tilføje „med skyldigt Hensyn til
 den menneskelige Stræbelighed.“ Jeg tror, at det lige-
 saa lidt paa dette Punkt som paa noget andet Punkt
 gaar an, at forudsætte ideale Tilstande, og jeg tror, at
 Enhver af os dog, vist vil have tilstrækkelig Erfar-
 ing for, at, hvor aaben end en Haand kan være,
 aabner den sig dog helst for dem, der høre En
 nærmest til, og at der maa komme store og over-
 ordentlige Forhold til, for at Haanden skal aabne
 sig for en Trang, der hører til fjernere Kredse.

Efterat jeg forrige Gang, havde Ordet, er
 der fra flere Sider gjort opmærksom paa det
 Uheldige i, at en stor Del Kommuner havde saa
 ringe Omfang og raadede over saa faa Kræfter
 til at fyldestgjøre deres kommunale Forpligtelser,
 særlig ogsaa Forpligtelsen ligeoverfor de Fattige.
 Det fik blandt Andet Udtryk gjennem den ærede
 Iste Landssthingsmand for Iste Kreds (Maabvig),
 som, noget skarpt, synes mig, udtalte sin Bekla-
 gelse over de mindre Kommuner's Daaagt. Jeg
 tror imidlertid — og deri har jeg faaet Tilslut-
 ning hos flere ærede Medlemmer, som have havt
 Ordet siden — at denne Skjægselide ved de mindre
 Kommuner i det Mindste tilbørlig opveies derved,
 at det netop i dem paa Grund af den lettere Oversigt
 over famtlige Forhold, og ikke mindst de person-
 lige Forhold, bliver muligt at styre de kommunale
 Forhold paa en hensigtsmæssigere og mere økono-
 misk Maade end i de store, og naar særlig frem-
 hæves det Umulige for saadanne Smaakommuner
 i at tilveiebringe den Slags Førgørgelses- og Ar-
 beidsanstalter, som Lovudkastet forudsætter, tror
 jeg, at det ikke er ganske rigtigt. Det
 ærede Iste Medlem for Iste Kreds udtalte,
 at saadanne Anstalter i ganske smaa Kom-
 muner vilde blive baade sætte og dyre; jeg tror
 imidlertid, at det ikke vil være vanskeligt at nævne
 Exempler paa saadanne Anstalter i smaa Kommu-
 ner, som ere baade gode og forholdsvis billige,
 det vil sige, at Fattigbyrden er aftagen i Kom-
 munen, efterat man har indrettet en saadan An-
 stalt. — Naar jeg endnu et Dieblit skal dvæle
 ved Førgørgelsesmaaden, maa jeg tilstaa, at jeg
 med Hensyn hertil ikke ganske kan slutte mig til